2.5.2024 393/01.04.01.00/2024

Ulkoasiainvaliokunta
uav@eduskunta.fi

HE 20/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Suojelupoliisin lausunto

Ulkoasiainvaliokunta on pyytänyt Suojelupoliisilta lausuntoa hallituksen esityksestä ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi.

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä Pohjois-Atlantin sopimuksen osapuolten välillä tehdyn sopimuksen (ATOMAL-sopimus) sekä lain, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset. Ydinpuolustustietoja koskevasta yhteistyöstä tehty sopimus on yksi niistä kansainvälisistä sopimuksista, joihin Suomi on liittymisneuvotteluissa sitoutunut liittymään vuoden kuluessa Pohjois-Atlantin liiton sopimuksen voimaantulosta Suomen osalta.

Suomen liittymistä ATOMAL-sopimukseen valmisteltiin ulkoministeriön asettamassa työryhmässä, jossa Suojelupoliisi oli edustettuna. Suojelupoliisi toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Suojelupoliisi toimii kansainvälisistä tietoturvallisuusvelvoitteista annetussa laissa (588/2004) tarkoitettuna määrättynä turvallisuusviranomaisena (Designated Security Authority, DSA) henkilöstö-, yritys- ja toimitilaturvallisuutta koskevissa asioissa. Lisäksi Suojelupoliisi laatii hallituksen esityksessä kuvatulla tavalla henkilö- ja yritysturvallisuusselvitykset pois lukien ne turvallisuusselvitykset, joiden laatiminen on säädetty pääesikunnan tehtäväksi. Kansallinen turvallisuusviranomainen myöntää kansainvälisten tietoturvallisuusvelvoitteiden edellyttämät henkilö- ja yritysturvallisuusselvitystodistukset (Personnel Security Clearance, PSC ja Facility Security Clearance, FSC). Mainittujen todistusten myöntäminen edellyttää turvallisuusselvityksen laatimista.

Hallituksen esityksen mukaan ATOMAL-sopimuksen aiheuttamat vaikutukset eri hallinnonaloille ovat rajallisia, koska pääosa Nato-jäsenyydestä johtuvista tietojärjestelmien muutoksista, uusien tietojärjestelmien käyttöönotosta ja toimitilaratkaisuista sekä niiden auditoinneista ja koulutuksesta johtuvista muutoksista toteutetaan Naton tietoturvallisuussopimuksen ja Naton turvallisuussääntöjen täytäntöönpanon yhteydessä. Lisäksi ATOMAL-tiedon määrä arvioidaan hallituksen esityksessä hyvin rajalliseksi ja todetaan, että sen jakamiseen liittyy korostettu käyttötarkoitussidonnaisuus sekä korostettu vaatimus jakaa tietoa vain

1100 - 0423

henkilöille, joilla on tarve tietoon. Esityksen mukaan sopimuksesta aiheutuvien vaikutusten arvioidaan kohdistuvan lähinnä ulko- ja puolustusministeriöön sekä puolustusvoimiin.

Suojelupoliisi yhtyy hallituksen esityksen sisältämiin arvioihin esityksen vaikutuksista ja toteaa, että ATOMAL-sopimuksen voimaansaattaminen ja täytäntöönpano ei aiheuta muutoksia Suojelupoliisin tehtäviin tai toimivaltuuksiin yleisesti eikä määrätyn turvallisuusviranomaisen (DSA) tehtävässä. Kun otetaan lisäksi huomioon henkilö- ja yritysturvallisuusselvityksiä koskeva toimivallan jakautuminen Suojelupoliisin ja pääesikunnan välillä sekä se, että ATOMAL-tiedon määrä arvioidaan esityksessä hyvin rajalliseksi, Suojelupoliisi katsoo, että esityksellä on vain vähäisiä vaikutuksia Suojelupoliisin toimintaan.

Suojelupoliisin ylitarkastaja Emmi Äijälä

Asiakirja (ID 53409) on sähköisesti allekirjoitettu Suojelupoliisin asiankäsittelyjärjestelmässä 29.4.2024 14.41.14. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.